

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
Plac Słowiański 6   82-200 Malbork
tel. (55) 647-15-45 do 47 tel kom. 603 639 955

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W MALBORKU

ROK 2022

Malbork, luty 2023 r.

Spis treści

Rozdział 1. Informacje ogólne	1
1. Podstawy prawne funkcjonowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	1
2. Podstawy prawne sporządzenia sprawozdania.....	1
3. Struktura organizacyjna i kadry.....	2
4. Podwyższanie kwalifikacji i umiejętności.....	3
Rozdział 2. Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	4
1. Zadania z zakresu pieczy zastępczej	4
2. Pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących RDD.....	4
3. Szkolenie, spotkania oraz konkursy rodzinnej pieczy zastępczej	5
4. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	6
5. Statystyka rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2022	6
6. Instytucjonalna piecza zastępcza	8
7. Osoby usamodzielniane z Powiatu Malborskiego	10
8. Finansowanie pieczy zastępczej	11
Rozdział 3. Realizacja zadań w zakresie ustawy o pomocy społecznej	13
1. Dom Pomocy Społecznej.....	14
2. Dzienny Dom Pobytu.....	14
3. Pomoc cudzoziemcom	14
4. Punkt Interwencji Kryzysowej	15
5. Mieszkanie chronione.....	15
Rozdział 4. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	16
1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2022	16
2. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej w roku 2022.....	16

Rozdział 5. Programy realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	17
1. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Malborskim na lata 2021 – 2023	17
2. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Malborskim na lata 2021 – 2026	18
3. Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.....	19
4. Powiatowy Program Profilaktyczny mający na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2023 – 2028	19
5. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Malborskim na lata 2016 – 2026.....	21
6. Program „Aktywny Samorząd”.....	23
7. Program wyrównywanie Różnic między Regionami III.....	24
Rozdział 6. Projekty unijne realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	25
1. Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19	25
2. Pomagamy na niebiesko	25
3. Pomorskie Dzieciom	26
Rozdział 7. Bilans potrzeb	28
1. Wykaz potrzeb z zakresu działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na 2023 rok	28
Spis tabel	29
Spis wykresów	29

Rozdział 1

Informacje ogólne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, zwane dalej Centrum jest jednostką organizacyjną Powiatu Malborskiego, wykonującą zadania własne i zlecone powiatu w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, zadań z administracji rządowej oraz zadań powierzonych i przyjętych do realizacji wynikających z uchwał Rady i Zarządu Powiatu.

1. Podstawy prawne funkcjonowania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku działa na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2022 poz. 1526);
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Z 2021 poz. 2268) oraz przepisów wykonawczych na jej podstawie;
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 poz. 1249 ze zm.);
- 4) ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022 poz. 447 ze zm);
- 5) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. 2022 poz. 1634 ze zm.);
- 6) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2023 poz. 100 ze zm.);
- 7) ustawy z dnia 10 maj 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019 poz. 1781);
- 8) statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku przyjętego uchwałą Nr XXII/181/2021 z dnia 19 lutego 2021 roku Rady Powiatu Malborskiego;
- 9) Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 282/2021 Zarządu Powiatu Malborskiego z dnia 22 lipca 2021r.
- 10) innych powszechnie obowiązujących przepisów.

2. Podstawy prawne sporządzenia sprawozdania

Na podstawie artykułu 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku składa Radzie Powiatu Malborskiego corocznie sprawozdanie z działalności Centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Na podstawie artykułu 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia Staroście i Radzie Powiatu w Malborku corocznie sprawozdanie z efektów pracy.

Na podstawie artykułu 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku składa Zarządowi Powiatu Malborskiego corocznie sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

3. Struktura organizacyjna i kadry

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2021 r. wynosił 19 etatów, 2 umowy zlecenia. Wśród zatrudnionych 3 osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

Zgodnie z regulaminem w strukturze PCPR w Malborku wyodrębniono następujące zespoły i stanowiska jednoosobowe:

Tabela nr 1. Zatrudnienie pracowników w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie

Lp.	Komórki organizacyjne / stanowiska pracy	Liczba osób zatrudnionych
I.	Dyrektor	1
II.	Z-ca Dyrektora	1
III.	Placówka opiekuńczo-wychowawcza „Słoneczne Południe”	5
IV.	Dział Pieczy Zastępczej	
1.	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej + psycholog	6
2.	Zespół ds. pieczy instytucjonalnej, usamodzielnień i świadczeń	2
V.	Dział Pomocy Społecznej	
1.	Pracownik socjalny	1
VI.	Punkt Interwencji Kryzysowej	0
VII.	Dział Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych	3
VIII.	Dział Obsługi Administracyjnej	
1.	Sekretarka	1
2.	Pracownik gospodarczy	1
IV.	Dział Finansowy - Księgowość	
1.	Główna księgowa	1
2.	Księgowa	1
Razem:		22

4. Podwyższanie kwalifikacji i umiejętności pracowników

W roku 2022 Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku oraz pracownicy brali udział w szkoleniach i konferencjach, przeważnie on-line z powodu ogłoszenia przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii związanej z rozprzestrzenianiem się Covid-19.

Tabela nr 2. Szkolenia pracowników PCPR

Lp.	Nazwa szkolenia
1.	„Kurs pierwszej pomocy przedmedycznej”
2.	„Zmiany podatku od wynagrodzeń 2022-2023”
3.	„Lista plac w budżetówce z uwzględnieniem zmian od 1 lipca 2022”
4.	„Zmiany w prawie pracy”
5.	„Uzależnienie od środków psychoaktywnych”
6.	„Wsparcie dziecka w radzeniu sobie z problemami emocjonalnymi, będącymi skutkami Covid-19”
7.	„Psychologiczne aspekty pracy w pieczy zastępczej”
8.	2 dniowe szkolenie wyjazdowe z zakresu wypalenia zawodowego
9.	„Zaburzenia więzi emocjonalnych wśród dzieci przebywających w domach dziecka i rodzinach zastępczych”
10.	„Tworzenie planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej”
11.	„Zrozumieć rodzinę - dialog w obszarze współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą spokrewnioną”

Rozdział 2

Realizacja zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1. Zadania z zakresu pieczy zastępczej

Celem systemu pieczy zastępczej określonym w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia w celu ich harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Konieczna jest także pomoc rodzinom przeżywającym trudność w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci poprzez współpracę wszystkich jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie. Piecza zastępcza jest sprawowana wówczas, kiedy brak jest możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców naturalnych. Jest to czasowa forma sprawowania opieki nad dzieckiem do ukończenia przez niego 18 roku życia lub za zgodą rodziców zastępczych, dziecko które osiągnęło pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej może w niej pozostać nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w szkole, w zakładzie kształcenia, na uczelni lub u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

2. Pozyskiwanie kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz prowadzących RDD

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku cały czas prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka poprzez prowadzenie kampanii promującej ideę rodzicielstwa zastępczego w Powiecie Malborskim poprzez zamieszczanie informacji na ten temat za pomocą:

- plakatów rozwieszanych na tablicach ogłoszeń, ulotek
- artykułów w lokalnej prasie, na portalach Portal Na Plus, Facebook,
- na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku.

Udzielano informacji o możliwości zgłaszania się osób zainteresowanych rodzicielstwem zastępczym do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, w celu uzyskania szczegółowych informacji w tym zakresie.

W 2022 roku 2 osoby otrzymały kwalifikacje.

3. Szkolenia, spotkania oraz konkursy rodzinnej pieczy zastępczej

Formy wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących RDD:

- 1) poradnictwo specjalistyczne,
- 2) superwizje dla rodzin zastępczych,
- 3) koordynator rodzinnej pieczy zastępczej,
- 4) szkolenia rodzin zastępczych,
- 5) przygotowanie kandydatów na rodziny zastępcze,
- 6) grupy wsparcia;
- 7) dostęp dla wychowanków i rodzin zastępczych do psychologa.

W 2022 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku zorganizowało:

Tabela nr 3. Szkolenia, spotkania oraz konkursy rodzinnej pieczy zastępczej

Lp.	Spotkanie	Liczba osób
1.	Szkolenie na niezawodowe rodziny zastępcze	4
2.	Szkolenie na zawodowe rodziny zastępcze	0
3.	Szkolenie dla nowopowstałych spokrewnionych RZ	7
4.	Grupy wsparcia dla prowadzących RDD i ZRZ	4
5.	Grupy wsparcia dla spokrewnionych i niezawodowych RZ	10
6.	Gra terenowa „Żołnierze wyklęci na Ziemi Malborskiej”	40
7.	Piknik z okazji Dnia Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	100
8.	Nagroda w konkursie filmowym za etiudę w projekcie „Łączka i inne miejsca poszukiwań”	3
9.	Konkurs fotograficzny	5
10.	Spotkanie z wychowankami „Droga do samodzielności jest SPOKO”	11
11.	Wyjazd do Teatru Muzycznego	30
12.	Mikołajki	120
13.	Wycieczka do „Zagrody Kociewskiej”	32
14.	Konkurs Bożonarodzeniowy „Kolędy i pastorałki”	20

4. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

Na dzień 31 grudnia 2022 r. pod opieką 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej znajdowały się łącznie 31 rodziny zastępcze.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 roku wizytowali w rodzinach w celu weryfikacji bieżących problemów rodzin i dzieci, aktualnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, socjalno-bytowej, szkolnej, zdrowotnej, relacji z rodzicami dziecka, wywiązywania się z powierzonych zadań opiekuńczo-wychowawczych wobec małoletnich przebywających w pieczy oraz dokonywania monitoringu realizacji planów pomocy dziecku. W czasie spotkań koordynatorzy udzielali wsparcia rodzinom zastępczym, a także wychowankom. Praca prowadzona z rodzinami dokumentowana była na bieżąco w kartach pracy z rodzinami zastępczymi.

5. Statystyka rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2022

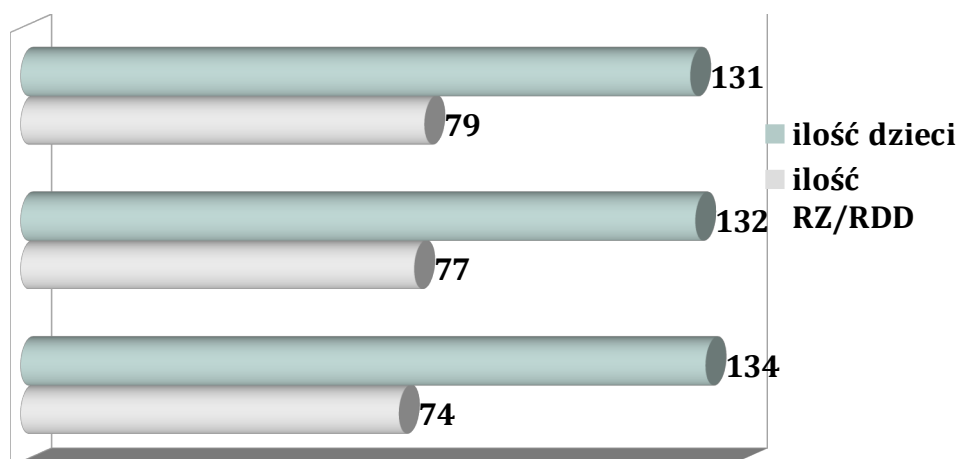
Tabela nr 4. Rodzinna piecza zastępczych w Powiecie Malborskim w latach 2020-2022

Rodzinna piecza zastępcza	Rok 2020		Rok 2021		Rok 2022	
	Liczba RZ/RDD	Liczba dzieci**	Liczba RZ/RDD	Liczba dzieci**	Liczba RZ/RDD	Liczba dzieci**
Rodziny spokrewnione	48	55	49	56	45	54
Rodziny niezawodowe	22	31	19	26	20	31
Rodziny zawodowe	4	11	4	14	4	13
RDD	5	34	5	36	5	36
Razem:	79	131	77	132	74	134

*Uwzględniono wszystkie rodziny zamieszkujące na terenie Powiatu Malborskiego łącznie z rodzinami, za które Powiat otrzymuje zwrot środków finansowych oraz dwa Rodzinne Domy Dziecka, które funkcjonują w innym powiecie na podstawie porozumienia.

**W liczbie dzieci uwzględniono osoby pełnoletnie pozostające w rodzinnej pieczy zastępczej

Wykres nr 1. Rodzinna piecza zastępczych w Powiecie Malborskim w latach 2020-2022

Na terenie Powiatu Malborskiego funkcjonują rodziny zastępcze, które opiekują się dziećmi pochodzącymi z innych powiatów, jak również dzieci z naszego powiatu wychowują się w rodzinach zastępczych poza Powiatem Malborskim.

Tabela nr 5. Porozumienia z innymi powiatami – rodzinna piecza zastępcza - stan na 31 grudnia danego roku

	2020		2021		2022	
	Ilość RZ	Ilość dzieci	Ilość RZ	Ilość dzieci	Ilość RZ	Ilość dzieci
Porozumienia z innymi powiatami, w których umieszczone są dzieci z Powiatu Malborskiego (wydatki powiatu)	7	16	8	14	12	19
Porozumienia z innymi powiatami, za które Powiat otrzymuje zwrot środków finansowych tj. dzieci z innych powiatów umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Malborskiego (dochody powiatu)	12	15	16	18	14	17

Tabela nr 6. Liczba dzieci umieszczonych **po raz pierwszy** w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020 – 2022

Do rodzin/RDD:	2020	2021	2022
spokrewnionych	8	15	6
niezawodowych	4	5	9
zawodowych	0	1	0
rodzinnych domów dziecka	5	4	4
Razem:	17	25	19

Tabela nr 7. Liczba dzieci/wychowanków, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą

z rodzin/RDD:	2020	2021	2022
spokrewnionych	14 (9 US)	14 (6 US)	10 (7 US)
niezawodowych	5 (4 US)	8 (3 US)	4 (2 US)
zawodowych	3	1 (1 US)	1
rodzinnych domów dziecka	6 (4 US)	5 (1 US)	1 (1 US)
Razem:	28 (17 US)	28 (11 US)	16 (10 US)

Głównymi przyczynami opuszczenia rodzinnej pieczy zastępczej są: podjęcie procesu usamodzielnienia, zmiana formy pieczy zastępczej na instytucjonalną lub inną rodzinę zastępczą. W 2022 roku 2 dzieci zostało przysposobionych, a 2 dzieci powróciło pod opiekę rodziców (w tym 1 matka osiągnęła pełnoletność).

6. Instytucjonalna piecza zastępcza w Powiecie Malborskim w latach 2020-2022

Na terenie Powiatu Malborskiego w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonują trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego.

Od 1 maja 2021 roku dwie placówki przy ulicy Wojska Polskiego prowadzone są przez Fundację „Rodzinny Gdańsk”. Placówka „Słoneczne Południe” w 2022 roku zmieniła siedzibę z ulicy Wybickiego 5c/3 na ulicę Sucharskiego 8/1.

Zgodnie z art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo-wychowawczej można umieścić w tym samym czasie łącznie nie więcej niż 14 dzieci. W okresie 2020 – 2022 stan wychowanków utrzymywał się na tym samym poziomie, "wolne miejsca" były spowodowane oczekiwaniem na postanowienie Sądu, które jest warunkiem wydania skierowania do placówki socjalizacyjnej.

Tabela nr 8. Wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych w powiecie

Lp.	Placówki socjalizacyjne	Liczba miejsc
1.	Aleja Wojska Polskiego 503 A – Domek A	14
2.	Aleja Wojska Polskiego 503 B – Domek B	14
3.	ul. Sucharskiego 8/1	10

Tabela nr 9. Porozumienia z innymi powiatami – instytucjonalna piecza zastępcza

	Ilość dzieci		
	2020	2021	2022
Porozumienia z innymi powiatami, w których umieszczone są dzieci z Powiatu Malborskiego (wydatki powiatu)	10	7	6
Dom im. J. Korczaka - Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna	3	2	2

SŁONECZNE POŁUDNIE

- Wyjazd dzieci na czas ferii zimowych w 2022 roku wraz z wychowawcami do Fojutowa.
- W miesiącu marcu - Udział w Turnieju piłki nożnej w Toruniu.
- Wychowawcy podczas całego roku organizowali dzieciom urodziny, wspólne wyjazdy z dziećmi do kina, teatru, zwiedzono Zamek.
- Udział w akcji sprzątanie brzegu Nogatu zorganizowanej przez Koło PZW nr 5 Malbork Miasto.

- Przygotowanie I Komunii Świętej dla podopiecznego Wiktora.
- Udział w Pikniku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowanego przez PCPR Malbork.
- Zorganizowanie wraz z dziećmi Kiermaszu słodkości w Kościele na Starym Mieście - dzieci oraz wychowawcy bardzo się zaangażowali w tą akcję.
- Podopieczni spędzili wakacje na wyjeździe zorganizowanym przez księdza Roberta z kościoła św. Jana Chrzciciela w Malborku. Był to wyjazd w góry do Poronina. Dzieci również wraz z wychowawcami pojechali nad morze do Władysławowa i tam umilany był czas oraz odpoczynek na plaży.
- Dzieci wraz z wychowawcą brali udział w zwiedzaniu okolic Malborka z kajaków, jak również w ten sposób rozwijali swoje umiejętności pływają na kajakach oraz smoczych łodziach – tą atrakcję podopieczni mieli zapewnioną przez Kajakiem po Żuławach.
- W dniu 26.08.2022 r. dzieci wzięły udział w Turnieju koszykówki w Gronowie Elbląskim.
- Wycieczka do Gniszewa na zabawę w lesie – Paintballa organizowana przez PCPR w Malborku.
- Gra terenowa w której wzięliśmy wszyscy wspólnie udział wraz z dziećmi organizowana przez PCPR w Malborku temat gry był: „Żołnierze wyklęci”.
- 17.09.2022 r. dzieci wspólnie z wychowawcami pojechali do Gdańska by zobaczyć widowisko Frestyle Heroes - akrobacje motocyklistów, rowerzystów itp.
- Współpraca z Fundacją First Malbork Team.
- Wychowankowie wzięli udział w metamorfozie organizowanej przez Bank Ubrań oraz Fundację Pankracy w Gdańsku tj. uczyły się jak napisać CV do pracy, jak zareklamować siebie by tą pracą uzyskać oraz miały dobieraną odzież, w której warto się zaprezentować na rozmowie kwalifikacyjnej o pracę.
- Zorganizowano kiermasz Bożonarodzeniowy przy współpracy ks. Roberta w Kościele św. Jana Chrzciciela w Malborku.
- Dzieci na terenie placówki miały muzykoterapię, w której chętnie brały udział.
- 6.12.2022 r. - dla dzieci z okazji Mikołaja wyjazd do teatru Muzycznego w Gdyni na spektakl pt: „Piotruś Pan”.
- W dniu 11 grudnia 2022 roku wychowankowie byli na koncercie świąteczny pt; „Christmas Time” w Elblągu.
- Przez cały rok 2022r. wychowawcy organizowali zajęcia tematyczne, z których były sporządzane sprawozdania.

7. Osoby usamodzielniane z Powiatu Malborskiego

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, w przypadku umieszczenia w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz udziela się pomocy w uzyskaniu: odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia, pomoc psychologa, pomoc prawną.

Dominującym problemem osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą jest trudność w pozyskaniu mieszkania oraz odnalezienie się na rynku pracy. Główną przyczyną powyższych trudności są: bierność, niska motywacja w zakresie kształcenia i brak chęci do podnoszenia kwalifikacji oraz brak wsparcia ze strony rodziny biologicznej.

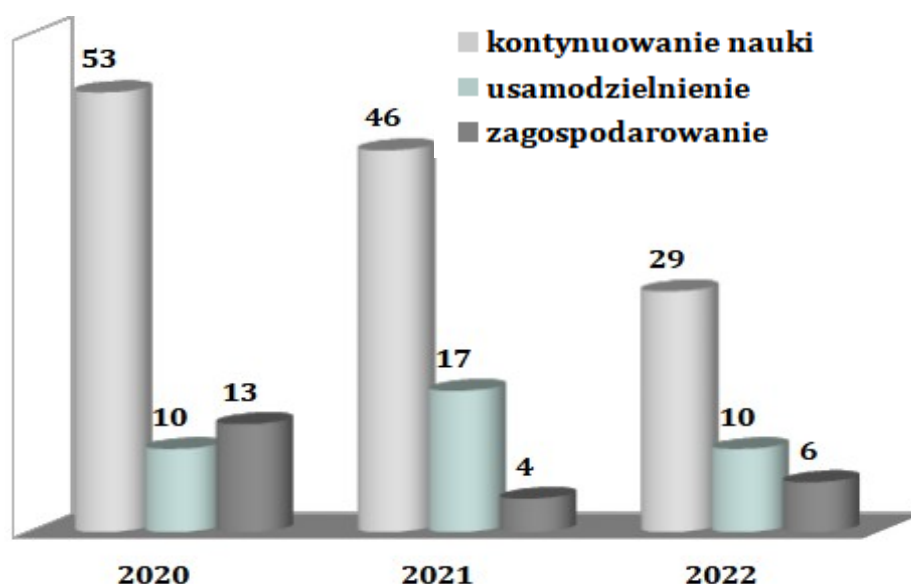
Usamodzielniani wychowankowie mają wiele trudności w poruszaniu się po wszelkiego rodzaju instytucjach (w tym załatwianiu spraw urzędowych, regulowaniu opłat), jak i w zagospodarowaniu domowym budżetem. Zatem zadaniem PCPR w Malborku jest ukierunkowanie i wspieranie młodych osób opuszczających pieczę zastępczą, w celu prawidłowego ich funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia właściwych ról społecznych.

Powiat Malborski w swoich zasobach posiada mieszkanie chronione, w którym obecnie zamieszkują wychowankowie zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wychowankom udziela się pomocy w zakresie uzyskania zatrudnienia poprzez:

- motywowanie do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- zachęcanie do aktywnego poszukiwania pracy przy pomocy portali ogłoszeniowych,
- nakłanianie do aplikowania na wolne stanowiska w miejscowych firmach i zakładach pracy.

Wykres nr 2. Osoby pełnoletnie, korzystające z pomocy finansowej po opuszczeniu pieczy zastępczej

8. Finansowanie pieczy zastępczej w latach 2020-2022

Tabela nr 10. Wydatki i dochody – rodzinna piecza zastępczą

Rodzaj świadczenia	2020	2021	2022
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	1 527 295,78 zł	1 578 089,67 zł	1 710 242,16 zł
Świadczenie jednorazowe tyt. przyjęcia dziecka oraz losowe	19 274,60 zł	26 300,00 zł	29 500,00 zł
Dofinansowanie do wypoczynku dzieci	11 250,00 zł	35 000,00 zł	40 000,00 zł
Utrzymanie domu/lokalu dla RZ i prowadzących RDD	126 942,18 zł	148 025,11 zł	173 994,40 zł
Środki finansowe na przeprowadzenie niezbędnego remontu dla zawodowych RZ i prowadzących RDD	7 603,50 zł	4 797,00 zł	3 252,57 zł
Porozumienia z innymi powiatami, w których umieszczone są dzieci z Powiatu Malborskiego (wydatki powiatu)	262 513,96 zł	276 348,82 zł	253 896,46 zł
Porozumienia z innymi powiatami, za które Powiat otrzymuje zwrot środków finansowych tj. dzieci z innych powiatów umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Malborskiego (dochody powiatu)	-282 442,85 zł	-364 333,27 zł	-276 777,14 zł
Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej przez gminy (art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy z dn 09.06.2011r. o WRiSPZ)	-557 404,65 zł	-631 808,41 zł	-737 633,98 zł
Razem:	1 115 032,52 zł	1 072 418,92 zł	1 196 474,51 zł

Tabela nr 11. Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków korzystających z pomocy pieniężnej po opuszczeniu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

	2020		2021		2022	
	Ilość w- nków	kwota	Ilość w- nków	kwota	Ilość w- nków	kwota
kontynuowanie nauki	53	233 989,59 zł	46	222 969,94 zł	42	188 217,00 zł
usamodzielnienie	10	28 449,00 zł	17	64 683,00 zł	16	68 687,00 zł
zagospodarowanie	13	20 501,00 zł	4	6 662,00 zł	7	12 213,00 zł
Razem:		282 939,59 zł		294 314,94 zł		269 117,00 zł

Tabela nr 12. Wydatki i dochody na instytucjonalną pieczę zastępczą

Rodzaj świadczenia	2020	2021	2022
Roczny koszt za 3 placówki socjalizacyjne na terenie Powiatu Malborskiego	1 315 640,00 zł	1 732 789,81 zł	1 931 000,05 zł
Porozumienia z innymi powiatami, w których umieszczone są dzieci z Powiatu Malborskiego (wydatki powiatu)	372 722,00 zł	393 351,00 zł	381 215,33 zł
Odpłatność gmin za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	-375 758,00 zł	-427 969,74 zł	-700 311,58 zł
Koszt powiatu za pobyt dzieci w Dom im. J. Korczaka - Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna	117 950,00 zł	224 884,41 zł	226 999,48 zł
Odpłatność gmin za pobyt dzieci w Regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej	-28 431,00 zł	-110 513,26 zł	-113 499,76 zł
Razem:	1 402 123,00 zł	1 812 542,22 zł	1 725 403,52 zł

Tabela nr 13. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w roku 2022 przez gminy

Nazwa	Piecza:	Ilość rodzin	Ilość dzieci	Kwota	Razem
Gmina Lichnowy	rodzinna	3	4	31 183,89 zł	148 174,14 zł
	instytucjonalna	-	7	116 990,25 zł	
Miasto Malbork	rodzinna	36	59	434 245,18 zł	776 814,15 zł
	instytucjonalna	-	13	342 568,97 zł	
Gmina Malbork	rodzinna	4	7	88 743,03 zł	279 175,75 zł
	instytucjonalna	-	9	190 432,72 zł	
Gmina Miłoradz	rodzinna	2	2	8 458,07 zł	18 989,71 zł
	instytucjonalna	-	1	10 531,64 zł	
Miasto/Gmina Nowy Staw	rodzinna	10	17	160 267,87 zł	200 055,87 zł
	instytucjonalna	-	1	39 788,00 zł	
Gmina Stare Pole	rodzinna	4	4	14 735,94 zł	14 735,94 zł
	instytucjonalna	-	-	0,00 zł	
Razem:		59	123		1 437 945,56 zł

Rozdział 3

Realizacja zadań w zakresie ustawy o pomocy społecznej

1. Dom Pomocy Społecznej

Dom powstał 1 października 1945 roku. Decyzję o powołaniu podjął Pełnomocnik Rządu RP dla Województwa Pomorskiego w Gdańsku z siedzibą w Sopocie – Wojewoda Pomorski, a zrealizował Pełnomocnik Rządu RP na Obwód Malbork – Starosta Powiatu Malborskiego.

Dom rozpoczął działalność pod nazwą „Dom Starców i Kalek”. W okresie 1945 -1947 w Domu mieszkało średnio 18 osób. Ogółem placówka przeznaczona była dla 30 osób, a personel składał się z kierownika, higienistki, sprzątaczk i kucharki. Do Domu osoby kierowane były przez Polski Czerwony Krzyż i Referat Opieki Społecznej przy Starostwie. W latach następnych Dom zmienił nazwę na „Państwowy Dom Rencistów”, a w 1991 roku na „Dom Pomocy Społecznej” w Malborku. Na przestrzeni tych lat ilość miejsc w Domu wzrosła do 80 osób. Obecnie DPS w Malborku przeznaczony jest dla 82 osób przewlekle somatycznie chorych. DPS oferuje swoim podopiecznym usługi w zakresie potrzeb bytowych, gwarantując im miejsce zamieszkania, pełne wyżywienie, odzież i obuwie, utrzymanie czystości, obsługę pielęgniarstwa, lekarską oraz świadczy usługi opiekuńcze i wspomagające. Usługi obejmują udzielenie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację oraz niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych. Ponadto mieszkańcy mają możliwość udziału w terapii zajęciowej, podnoszenia sprawności i aktywności, zaspakajania potrzeb religijnych i kulturowych. Dzięki fachowej opiece i przyjaznej atmosferze dom zapewnia mieszkańcom poczucie spokoju i bezpieczeństwa.

Tabela nr 14. Liczba podopiecznych DPS

Liczba miejsc	Liczba osób przebywających	Liczba osób oczekujących na przyjęcie
82	107	1

Tabela nr 15. Liczba decyzji dot. DPS

Liczba decyzji umieszczających	Liczba decyzji wygasających
25	24

Dodatkowo uchylono 4 decyzje z powodu: 3 rezygnacje z pobytu w DPS w Malborku oraz 1 osoba usamodzielniała się.

2. Dzienny Dom Pobytu

W strukturze Domu Pomocy Społecznej w Malborku działa Dom Dziennego Pobytu przeznaczony dla 15 osób z powiatu malborskiego, dla 10 osób z miasta Malborka oraz 5 mieszkańców z gmin, które ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność, czy samotność wymagają wsparcia, którego rodzina i środowisko nie są w stanie zapewnić.

Podstawą przyjęcia do Domu Dziennego Pobytu jest decyzja Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, która to określa wysokość odpłatności za pobyt. Decyzja wydawana jest na okres do 6 miesięcy z możliwością przedłużenia jej na kolejny okres. Wniosek o pobyt w placówce składa osoba zainteresowana lub w przypadku osoby ubezwłasnowolnionej jej prawny opiekun.

Od 13 marca 2020 roku działalność została zawieszona do odwołania ze względu na ogłoszony przez Rząd stan epidemii związany z występowaniem choroby zakaźnej COVID-19.

3. Pomoc cudzoziemcom

Zasady przyznawania pomocy cudzoziemcom reguluje art. 91-95 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. W oparciu o w/w podstawy prawne cudzoziemiec po otrzymaniu decyzji w sprawie nadania statusu uchodźcy lub udzieleniu ochrony uzupełniającej może skorzystać z pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji. Pomoc udzielana jest w ramach realizacji indywidualnego programu integracyjnego. Pomocy integracyjnej udziela się na wniosek cudzoziemca złożony w terminie 60 dni od dnia otrzymania ostatecznej decyzji o nadaniu statusu uchodźcy lub udzieleniu ochrony uzupełniającej. Wniosek obejmuje małoletnie dzieci cudzoziemca oraz jego małżonka, jeżeli uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. Pomocy udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy w zależności od uzasadnionych indywidualnych potrzeb cudzoziemca ustalonych na podstawie wywiadu środowiskowego i zawartych w indywidualnym programie integracyjnym.

Tabela nr 16. Kwota wykorzystanej dotacji z Urzędu Wojewódzkiego na udzielenie pomocy cudzoziemcom

Nazwa zadania	Rok 2020		Rok 2021		2022	
	Ilość osób	Kwota dotacji	Ilość osób	Kwota dotacji	Ilość osób	Kwota dotacji
Pomoc dla cudzoziemców z ochroną uzupełniającą – zadanie własne powiatu	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
Razem:	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł

4. Punkt Interwencji Kryzysowej

W ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej udzielono wsparcia 5 osobom.

5. Mieszkanie chronione

Tutejsze Centrum dysponuje mieszkaniem chronionym o charakterze treningowym dla usamodzielniających się podopiecznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku przy ulicy Wybickiego 5c/3. Mieszkanie składa się z sześciu oddzielnych pokoi, salonu, kuchni oraz trzech łazienek.

W 2022 roku z mieszkania chronionego korzystało 4 podopiecznych, z którymi pracownik PCPR utrzymywał stały kontakt poprzez systematyczne wizyty w mieszkaniu podczas, których wspierał wychowanków w rozwiązywaniu różnych trudnych sytuacji, nadzorował stan lokalu, udzielał porad i wskazówek.

Mieszkanie chronione przeznaczone jest dla usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych czy zakładów poprawczych, którzy nie mają możliwości powrotu do swojej rodziny, nie mogą nadal zamieszkiwać w placówce lub z osobami, które stanowiły rodzinę zastępczą, a wymagają wsparcia w procesie usamodzielnienia poprzez umieszczenie w mieszkaniu chronionym.

Wydatki na realizację w/w zadania w 2022 roku stanowiły kwotę 40.907,44 zł. Środki zostały wykorzystane na opłaty z tytułu czynszu, energii elektrycznej, zakup usług telekomunikacyjnych.

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej osoby korzystające z pobytu w mieszkaniu chronionym mają uregulowaną kwestię odpłatności za pobyt w ww. formie wsparcia. Podstawą w tym zakresie jest Uchwała nr VI/50/2019 Rady Powiatu Malborskiego z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym w Malborku.

Rozdział 4

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, umożliwienie osobie z niepełnosprawnością uczestniczenie w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym, na poziomie maksymalnie zbliżonym do innych osób.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie przyznał dla Powiatu Malborskiego środki na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na rok 2022 w wysokości 2.470.703,00 zł. Wykonanie planu 99,72% na kwotę 2.463.713,00 zł.

1. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2022:

Turnusy rehabilitacyjne - Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunem 307 (w tym 84 opiekunów). Przyznano dofinansowanie dla 303 osób, w tym 77 opiekunów na kwotę **363.071,00 zł**.

Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu - Łącznie wpłynęło 124 wnioski. Rozpatrzono pozytywnie 89 wnioski na kwotę **350.810,00 zł**.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka - Wpłynęło 20 wniosków. Zawarto 19 umów na łączną kwotę **111.101,00 zł**.

Przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny - Łącznie wpłynęło 1241 wniosków. Rozpatrzono pozytywnie 1210 na kwotę **512.891,00 zł**

Warsztaty Terapii Zajęciowej – Wydatkowano **1.035.840,00 zł**, w dwóch warsztatach uczestniczy 40 uczestników tj.:

- WTZ Fundacja „A jednak możliwe”
- WTZ Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Słoneczny Promyk”

2. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej w roku 2022

Wpłynęło wniosków – 2

Rozpatrzono wniosków – 2

Wydatkowano – **90.000,00 zł**

Rozdział 5

Programy realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

1. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Malborskim na lata 2021-2023

Celem głównym programu jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej. Cele szczegółowe przedstawiają się następująco:

- Rozwój i doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem w pieczy zastępczej.
- Świadczenie usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej na poziomie obowiązującego standardu.
- Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
- Umożliwienie powrotu dziecka umieszczonego pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
- Podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

Tabela nr 17. Osiągnięcie rezultatu i zagrożenia w osiągnięciu rezultatu programu

Osiągnięcie rezultatu	Zagrożenia w osiągnięciu rezultatu
Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, a w szczególności wzrost ilości rodzin niezawodowych, zawodowych (w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego) i prowadzących RDD	Zbyt mała liczba kandydatów na rodziców zastępczych lub ich brak.
Objęcie wsparciem funkcjonujących rodzinnych form pieczy zastępczej – działania profilaktyczne i działania zaradcze	Brak współudziału w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej. Odmowa udziału w organizowanych działaniach profilaktycznych.
Zapewnienie opieki dzieciom niepełnosprawnym (w tym noworodkom) oraz małoletnim matkom w zawodowych rodzinach zastępczych - specjalistycznych.	Do chwili obecnej brak kandydatów do prowadzenia specjalistycznych zawodowych rodzin zastępczych.
Wzrost ilości dzieci powracających do rodzin biologicznych	Odmowa współpracy rodziców biologicznych z asystentem rodziny.
Wzrost ilości skutecznie usamodzielnionych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	Brak współpracy wychowanka w procesie usamodzielnienia. Odmowa udziału w oferowanych formach wsparcia. Brak dostatecznych publicznych środków finansowych na udzielenie wsparcia osobie usamodzielnianej.

2. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Malborskim na lata 2021 - 2026

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ma na celu zwiększenie skuteczności działań podejmowanych na rzecz przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Niniejszy Program dotyczy oddziaływania w czterech obszarach: obszar osób dotkniętych przemocą w rodzinie, obszar osób stosujących przemoc w rodzinie, obszar edukacji społeczeństwa jako element profilaktyki przeciwdziałania przemocy, a także obszar przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W wyniku powyższych oddziaływań na dane obszary, przyjmuje się realizację następujących celów:

- zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród wszystkich mieszkańców powiatu malborskiego.
- zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, współpraca instytucji oraz organizacji pozarządowych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie.
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy.
- zwiększenie kompetencji przedstawicieli i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie mającym na celu podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług.

Poprzez realizację celów programu zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:

- zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
- podniesienie poziomu wiedzy lokalnego społeczeństwa w zakresie przyczyn i skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- podniesienie jakości usług na rzecz osób doznających przemocy oraz dla rodzin i osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy.

3. Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny dla Sprawców Przemocy w Rodzinie

W 2022 roku do Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie przystąpiło 5 osób, a ukończyły go 3 osoby.

Zjawisko przemocy domowej jest zjawiskiem bardzo powszechnym, dotyka osoby bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, stan zdrowia czy status społeczny.

Program korekcyjno–edukacyjny jest formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe.

Podstawowym i głównym celem działań programowych jest pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację mającą na celu m. in.:

- uświadomienie danej osobie czym jest przemoc, uzyskanie przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich;
- rozpoznanie przez niego sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe;
- opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającemu użyciu siły i przemocy;
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinie bez użycia agresji;
- naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych, konstruktywnego wyrażania uczuć, kształtowanie umiejętności wychowawczych bez użycia przemocy;
- realizację własnych potrzeb w sposób nie krzywdzący innych osób.

Cel podstawowy ukierunkowany jest na rozpoznanie i zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Program nie stanowi jednak formy osobistej psychoterapii osoby a jedynie koryguje jego niepożądane, szkodliwe zachowanie i postawy.

4. Powiatowy Program Profilaktyczny mający na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2023 – 2028

Dotychczasowe kierunki działań na podstawie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar dotyczą przede wszystkim udzielania pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie. Niewiele spośród nich mają na celu zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie. Działania pomocowe podejmowane są

głównie w sytuacji wystąpienia ostrego kryzysu w rodzinie. Zakres i forma udzielanej pomocy skupiają się przede wszystkim na zapewnieniu bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Aby nie doprowadzać do konieczności podejmowania interwencji w sytuacjach wystąpienia przemocy w rodzinie i aby niwelować tego skutki, należy zintensyfikować podejmowanie działań o charakterze profilaktycznym.

Realizacja niniejszego programu skupia się na osiągnięciu poniższych celów:

- zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń wynikających z przemocy oraz uzależnień i jej negatywnych skutków dla rodziny.
- zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez promowanie i utrwalanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.
- zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy i uzależnień w rodzinie oraz ich konsekwencji.
- profesjonalizacja i doksztalcanie kadr pracujących z dziećmi i rodzicami z zakresie zwiększenia kompetencji zawodowych i poszerzenia wiedzy.

Poprzez realizację celów programu zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:

- zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
- podniesienie poziomu wiedzy u dzieci i młodzieży, a także rodziców i lokalnego społeczeństwa w zakresie przyczyn i skutków stosowania przemocy w rodzinie;
- profesjonalizacja i zwiększenie wiedzy osób i specjalistów pracujących bezpośrednio z dziećmi i rodzinami.

Program Profilaktyczny skierowany jest przede wszystkim do:

- dzieci i rodziców lub partnerów;
- świadków przemocy w rodzinie lub krzywdzenia;
- pedagogów i psychologów szkół z terenu powiatu malborskiego;
- kuratorów i sędziów, prokuratorów oraz funkcjonariuszy Policji;
- poradni ds. Uzależnień i psychologicznych dla dzieci, działające na terenie powiatu malborskiego;
- osób pracujących bezpośrednio z dziećmi i rodzinami.

5. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Malborskim na lata 2016 – 2026

Podstawą opracowania „Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2026” (zwanego dalej „Programem” jest art. 35a pkt 1) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który stanowi, że do zadań powiatu należy – opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Program realizuje następujące cele:

- usprawnienie systemu informacji dotyczącej problematyki osób niepełnosprawnych,
- zintegrowanie podmiotów działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych,
- likwidacja głównych przyczyn izolacji społecznej,
- wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji,
- wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej,
- tworzenie warunków umożliwiających łagodzenie skutków niepełnosprawności,
- ograniczanie skutków bezrobocia osób niepełnosprawnych, co wpływa na wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu, a instytucjom pomoże w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Głównym zadaniem Programu jest teza, że osoby niepełnosprawne – jako pełnoprawni członkowie społeczności lokalnej – potrzebują niekiedy więcej wsparcia ze strony społeczeństwa, by móc osiągnąć takie same warunki życia jak inni obywatele. To wsparcie nie powinno być nigdy traktowane jako przywilej, ale jako przysługujące prawo. W Programie różne formy wsparcia dotyczą: prewencji, rehabilitacji i wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.

Działania prewencyjne mają na celu zapobieżenie powstawaniu upośledzeń, dysfunkcji, chorób, a w przypadku ich powstania – łagodzenie skutków i przeciwdziałanie ujemnym konsekwencjom fizycznym, psychologicznym i społecznym. W tej grupie działań będą mieściły

się zarówno profilaktyczne badania pozwalające na wczesne wykrycie niepełnosprawności, jaki i szeroko rozumiane poradnictwo, w tym psychologiczne, pedagogiczne, zawodowe itp.

Rehabilitacja ma umożliwić osobie niepełnosprawnej osiągnięcie optymalnego poziomu funkcjonalnego, umysłowego, fizycznego i społecznego, który pozwoli jej na uzyskanie podstaw do zmiany swojego życia. Dzięki różnym formom rehabilitacji osoba niepełnosprawna będzie miała szanse funkcjonować w społeczeństwie pomimo ograniczeń wynikających ze stanu zdrowia. Służyć ma temu realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zdrowotnej.

Wyrównywanie szans zakłada prowadzenie takiej polityki, która będzie niweczyła różnice w dostępie do istniejących dóbr (np. różnego rodzaju usługi, informacja, edukacja, zatrudnienie, opieka medyczna) pomiędzy osobami niepełnosprawnymi a pozostałymi członkami społeczności. Podejmowane działania stwarzają warunki do udziału osób niepełnosprawnych w życiu publicznym, kulturalnym, społecznym na równi z osobami sprawnymi.

Koordynatorem Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Malborskim na lata 2016 – 2026 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, a realizatorami Programu są:

- Powiat Malborski,
- Miasto Malbork,
- Gmina Malbork,
- Gmina Nowy Staw,
- Gmina Lichnowy,
- Gmina Miłoradz,
- Gmina Stare Pole,
- organizacje pozarządowe,
- osoby fizyczne,
- osoby prawne.

6. Program „Aktywny Samorząd”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku od 2022 roku realizuje pilotażowy program „Aktywny Samorząd”, który jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Gdańsku. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo niepełnosprawnym w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

OBSZARY WSPARCIA REALIZOWANE W 2022 ROKU:

I Moduł - ilość złożonych wniosków: **36**, rozpatrzonych pozytywnie: **36**

Wypłacone dofinansowanie : **250.292,70 zł.**

- Obszar A zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu - **0 wnioski**
- Obszar A zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B - **1 wniosek**
- Obszar B zadanie 1- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - **6 wniosków**
- Obszar B zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania - **2 wnioski**
- Obszar B zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - **3 wnioski**
- Obszar B zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - **4 wnioski**
- Obszar C zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - **1 wniosek**
- Obszar C zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym - **4 wnioski**
- Obszar C zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny ,w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - **3 wnioski**
- Obszar C zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - **0 wniosków**
- Obszar C zadanie 5-pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego - **7 wniosków**
- Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – **5 wniosków**

II Moduł (pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym) - ilość złożonych wniosków: **73**, rozpatrzonych pozytywnie: **73**

Wypłacono dofinansowanie : **255.439,07 zł.**

Obsługa realizacji programu w wysokości **25.924,66 zł** - wydatkowano: **25.924,66 zł.**

Promocja programu w wysokości: **5.184,92 zł** - wydatkowano: **5.184,92 zł**

7. Program wyrównywanie Różnic między Regionami III

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

Celami operacyjnymi programu są: zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych: urzędów, placówek edukacyjnych oraz środowiskowych domów samopomocy, zatrudnienie osób niepełnosprawnych w nowo tworzonych spółdzielniach socjalnych osób prawnych, zwiększenie możliwości uzyskania wsparcia dla projektów gmin i powiatów oraz organizacji pozarządowych dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych, zmniejszenie barier transportowych, które napotykają osoby niepełnosprawne, zwiększenie dostępności warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych na terenach powiatów pozbawionych tych placówek, zwiększenie aktywności samorządów powiatowych w działaniach dotyczących aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Wnioski w ramach w/w Programu w 2022 roku w obszarze D - likwidacja barier transportowych, złożyli:

- **Gmina Nowy Staw** - Likwidacja barier transportowych poprzez dokonanie zakupu samochodu 9 osobowego dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych w tym na wózkach. Kwota dofinansowania ze środków PFRON – **113.400,00 zł.**

- **Specjalny Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy dla dzieci i młodzieży z autyzmem w Malborku** - zakup mikrobusa do przewozu osób niepełnosprawnych.

Kwota dofinansowania ze środków PFRON – **90.000,00 zł.**

Rozdział 6

Projekty unijne realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

1. Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, reprezentując Powiat Malborski, jest realizatorem projektu pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”.

Głównym celem projektu jest zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej poprzez wzmocnienie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych, w zakresie bezpiecznej realizacji zadań tych podmiotów w okresie epidemii COVID-19.

Celem szczegółowym projektu jest wsparcie dzieci, rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i pracowników rodzinnych oraz instytucjonalnych podmiotów pieczy zastępczej w sytuacji zagrożenia epidemią choroby COVID-19.

W ramach pomocy wsparcie otrzymują wychowankowie umieszczeni w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez udzielenie rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczym typu socjalizacyjnego sprzętu komputerowego, oprogramowania i sprzętu audiowizualnego.

Projekt realizowany będzie do 30 września 2025 roku.

2. Pomagamy na niebiesko

Partnerem wiodącym projektu „Pomagamy na niebiesko” jest Malborska Fundacja Rozwoju Regionalnego w Malborku, a Powiat Malborski jest partnerem projektu. Niniejszy projekt jest odpowiedzią na potrzeby dzieci z pieczy zastępczej, a jego uczestnikami jest 10 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu malborskiego.

Wsparcie w ramach projektu oferowane jest sukcesywnie w zależności od bieżących możliwości placówki wsparcia dziennego oraz zgodnie z indywidualnym programem terapeutycznym.

Celem projektu jest wsparcie ze strony specjalistów, dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Projekt zakłada następujące wsparcie dla uczestników projektu- opracowanie indywidualnego programu terapeutycznego, udział w zajęciach świetlicowych grupowych, specjalistyczne konsultacje zewnętrzne (zgodnie z indywidualnym planem i potrzebami

uczestnika projektu), udział w indywidualnych zajęciach terapeutycznych (zgodnie z indywidualnym planem i potrzebami uczestnika), wsparcie psychologiczno- terapeutyczne dla rodziców zastępczych. Zakres wsparcia jest dobierany indywidualnie dla każdego uczestnika.

3. Pomorskie Dzieciom

Projekt Grantowy pt. „Pomorskie Dzieciom”, jest realizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Gdańsku i został sfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Poddziałanie 6.2.2 Rozwój usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Celem tego projektu jest łagodzenie skutków epidemii COVID-19 oraz przeciwdziałanie jej negatywnym konsekwencjom poprzez wsparcie dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz objętych opieką hospicjów domowych, jak również wsparcie osób usamodzielnianych i kadry tych podmiotów.

Powiat Malborski uzyskał Grant dla dwóch podmiotów: PCPR oraz dla Placówki opiekuńczo-wychowawczej „Słoneczne Południe” w łącznej wysokości 205 200,00zł.

Dzieci i młodzież skorzystały z długoterminowej i cyklicznej terapii psychologicznej, z 5 sesji muzykoterapii, z poradnictwa doradcy zawodowego, seksuologa oraz specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy. Zorganizowano również grę zespołową typu paintball przeprowadzoną pod opieką psychologa, który na podstawie gry ukazał dzieciom i młodzieży zależność podejmowanych przez siebie decyzji, a ich konsekwencjami i wpływem na przyszłość.

Udzielona została również pomoc w formie korepetycji dla każdego dziecka biorącego udział w projekcie z wybranego przedmiotu szkolnego przez okres 10 m-cy w wymiarze 1 godziny zegarowej w tygodniu.

Trzem pełnoletnim wychowankom realizującym proces usamodzielnienia przyznano Bony Edukacyjne mające na celu zdobycie lub podniesienie kwalifikacji zawodowych. Dwie osoby uzyskały dofinansowanie do studiów wyższych, a trzecia otrzymała sfinansowanie kursu zawodowego.

Natomiast wychowawcy z placówki, rodziny zastępcze i prowadzący RDD brały udział w czterech sesjach superwizji oraz czterech warsztatów edukacyjnych mających na celu podniesienia kompetencji wychowawczych w dobie pandemii i niwelowaniu jej skutków u dzieci i młodzieży. Ponadto trzem wychowawcom przyznano, ze środków grantu,

3-miesięczne dodatki do wynagrodzeń za szczególne zaangażowanie i pracę z dziećmi w dobie pandemii i lockdown'u.

Pracownicy organizatora pieczy zastępczej, którzy pracują bezpośrednio z rodzinami zastępczymi również zostali objęci dwiema sesjami superwizji oraz warsztatem edukacyjnym mającym na celu przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu oraz zniwelowaniu negatywnych skutków pandemii COVID-19.

W ramach środków Grantu doposażono zarówno PCPR jak i placówkę w laptop oraz urządzenie do dekontaminacji – generator ozonu.

Łącznie w projekcie uczestniczyło:

- 30 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 3 pełnoletnie osoby będące w procesie usamodzielnienia,
- 10 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej lub prowadzącej RDD,
- 5 pracowników organizatora pieczy zastępczej pracujących bezpośrednio z dziećmi i rodzinami zastępczymi,
- 5 wychowawców placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 11 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na realizację wszystkich zadań wydano ze środków Grantu kwotę 198 735,31 zł Realizacja projektu trwała w okresie od 01.01.2022 r. Do 31.01.2023 r. Natomiast od 01.02.2023 r. Do 31.01.2024 r. jest realizowana trwałość projektu, finansowana ze środków własnych powiatu.

Rozdział 7

Bilans potrzeb

1. Wykaz potrzeb Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na 2023 rok:

- Zwiększenie wynagrodzeń pracowników jednostki.
- Utworzenie nowego stanowiska pracy – zatrudnienie konserwatora.
- Zakup samochodu na potrzeby Placówki i PCPR.
- Kontynuowanie Powiatowego Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.
- Kontynuowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
- Dalszy rozwój działalności PCPR poprzez uczestnictwo w projektach finansowanych przez Unię Europejską oraz innych funduszy administracji rządowej, funduszy celowych.
- Stałe inwestowanie w rozwój pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku i rozwój metodyki pracy przy wykorzystaniu zasobów własnych oraz podmiotów zewnętrznych w celu poprawy wizerunku pomocy społecznej tworząc obraz profesjonalnej instytucji otwartej na współpracę.
- Tworzenie bazy wolontariatu oraz promocji wolontariatu na terenie powiatu.

2. Wykaz potrzeb z zakresu pieczy zastępczej na 2023 rok:

- Remont mieszkania przy ulicy Wybickiego 5C/3.
- Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Malborskim na lata 2021–2023.
- Podejmowanie działań dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą oraz wspieranie ich aktywizacji społeczno-zawodowej.
- Wsparcie specjalistyczne dla już funkcjonujących rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka poprzez poradnictwo specjalistyczne i szkolenia między innymi z udziałem terapeutów rodzinnych i psychiatry dziecięcego.
- Działalność na rzecz integracji rodzin zastępczych oraz promocji rodzicielstwa zastępczego poprzez kontynuowanie między innymi corocznych imprez plenerowych oraz organizacji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.
- Utworzenie specjalistycznej rodziny zastępczej dla dzieci o specjalnych potrzebach oraz zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego, będącej w gotowości na przyjęcie dziecka przez całą dobę.
- Zwiększyć liczbę rodzin zaprzyjaźnionych dla dzieci z placówek socjalizacyjnych.

Spis tabel

- Tabela nr 1. Zatrudnienie pracowników w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
- Tabela nr 2. Szkolenia pracowników PCPR
- Tabela nr 3. Szkolenia, spotkania oraz konkursy rodzinnej pieczy zastępczej
- Tabela nr 4. Rodzinna piecza zastępczych w Powiecie Malborskim w latach 2020-2022
- Tabela nr 5. Porozumienia z innymi powiatami – rodzinna piecza zastępcza - stan na 31 grudnia danego roku
- Tabela nr 6. Liczba dzieci umieszczonych po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020 – 2022.
- Tabela nr 7. Liczba dzieci/wychowanków, które opuściły rodzinną pieczy zastępczej
- Tabela nr 8. Wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych w powiecie
- Tabela nr 9. Porozumienia z innymi powiatami – instytucjonalna piecza zastępcza
- Tabela nr 10. Wydatki i dochody – rodzinna piecza zastępcza
- Tabela nr 11. Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków korzystających z pomocy pieniężnej po opuszczeniu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Tabela nr 12. Wydatki i dochody na instytucjonalną pieczę zastępczą
- Tabela nr 13. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w roku 2022 przez gminy
- Tabela nr 14. Liczba podopiecznych DPS
- Tabela nr 15. Liczba decyzji dot. DPS
- Tabela nr 16. Kwota wykorzystanej dotacji z Urzędu Wojewódzkiego na udzielenie pomocy cudzoziemcom
- Tabela nr 17. Osiągnięcie rezultatu i zagrożenia w osiągnięciu rezultatu programu

Spis wykresów

- Wykres nr 1. Rodzinna piecza zastępczych w Powiecie Malborskim w latach 2020-2022
- Wykres nr 2. Osoby pełnoletnie, korzystające z pomocy finansowej po opuszczeniu pieczy zastępczej